

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: Phosphate Cement liquid**

· **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** Sement til dental bruk

· **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**

· **Produsent/leverandør:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Nødnummer:** Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Viktigste farenemomenter

· **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Skin Corr. 1B H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Eye Dam. 1 H318 Gir alvorlig øyeskade.

Aquatic Chronic 2 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **2.2 Etikettelementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS05 GHS09

· **Varselord** Fare

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

fosforsyre

· **Faresetninger**

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **Sikkerhetssetninger**

P260

Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P310

Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

P321

Særlig behandling (se på etiketten).

P405

Oppbevares innelåst.

· **2.3 Andre farer -**

(fortsatt på side 2)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykddato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**
 - **Beskrivelse:** -

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 7664-38-2 EINECS: 231-633-2	fosforsyre	Skin Corr. 1B, H314	50-75%
	zinc oxide	Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410	10-25%

· **Ytterligere informasjoner:**

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
 - **Generelle informasjoner:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
 - **etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.
 - **etter øyekontakt:**
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
 - **etter svelging:** Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slökkemiddel**
 - **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
 - **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.
 - **Ytterligere informasjoner** -

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner** Ikke nødvendig.
- **6.2 Miljøvernetiltak:**
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
Fortynn med rikelig med vann.

(fortsatt på side 3)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykddato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

(fortsatt fra side 2)

- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Taes opp med væskebindende materialer (universalbinder, kiseljord, papirtørkle ved små mengder)
Bruk nøytraliseringsmiddel.
Bortskaff kontaminert matereriale som avfall i.h.t. punkt 13.
Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Hold beholderne tett tillukket.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
 - **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
 - **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
 - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:** ingen
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.

· **8.1 Kontrollparametere**

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

7664-38-2 fosforsyre

AA () 1 mg/m³

- **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**

- **Personlig verneutstyr:**

- **Generelle verne- og hygienetiltak:**

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Unngå berøring med øyne og hud.

- **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.

- **Håndvern:**

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

- **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsregnes,

(fortsatt på side 4)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykdato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

(fortsatt fra side 3)

- og denne må testes før bruk.
- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**
Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
- **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**
Hansker av PVC eller PE.
- **Øyevern:** Vernebrille anbefales.
- **Kroppsværn:** Lett beskyttelsesdrakt.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

- **Form:** flytende
- **Farge:** fargeløs
- **Lukt:** uten lukt

· **Tilstandsendring**

- **Smeltepunkt/smelteområde:** ikke bestemt
- **Kokepunkt/kokeområde:** > 100 °C

- **Flammepunkt:** Ikke brukbar

- **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

- **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.

- **Damptrykk ved 20 °C:** 23 hPa

- **Tetthet ved 20 °C:** 1,800 g/cm³

· **Løslighet i / blandbarhet med**

- **Vann:** fullstendig blandbar

· **Løsningsmiddelandel:**

- **Vann:** 25,5 %
- **VOC EU** g/l

- **Andel faste stoffer:** 18,3 %

- **9.2 Annen informasjon** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** -

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykdato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

(fortsatt fra side 4)

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

· **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**

- **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**

7664-38-2 fosforsyre

Oral	LD50	1530 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	2740 mg/kg (can)
Inhalativ	LC50/4 h	>850 mg/l (rat)

- **Primær irritasjonsvirkning:**

- **Hudetsing/hudirritasjon**

Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**

Gir alvorlig øyeskade.

- **Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt**

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**

- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**

- **Skader på arvestoffet i kjønnceller**

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **Kreftframkallende egenskap**

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

· **12.1 Giftighet**

- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

- **Økotoksiske virkninger:**

- **Bemerkning:** giftig for fisk

- **Ytterligere økologiske informasjoner:**

- **Generelle informasjoner:**

Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

Må ikke komme uforynnet eller unøytralisert ned i spillvann eller i avløpsgrøft.

Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av små mengder i marken.

I vassdrag også giftig for fisker og plankton.

giftig for vannorganismer

- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

· **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

· **13.1 Metoder for avfallsbehandling**

· **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· **Europeiske avfallslisten**

18 01 06 | kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

· **Ikke rengjort emballasje**

· **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

· **Anbefalt rengjøringsmiddel:** Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

· **14.1 UN-nummer:**

· **ADR, IMDG, IATA** 1805

· **14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**

· **ADR** 1805 PHOSPHORIC ACID, LIQUID
· **IMDG, IATA** PHOSPHORIC ACID SOLUTION

· **14.3 transport fareklasser**

· **ADR**

· **klasse** 8 (C1) Etsende stoffer
· **Fareseddel** 8

· **IMDG, IATA**

· **Class** 8 Etsende stoffer
· **Label** 8

· **14.4 Emballasjegruppe:**

· **ADR, IMDG, IATA** III

· **14.5 Miljøfarer:**

· **Marine pollutant:** Ja
· **Spesielle merking (ADR):** Symbol (fisk og treet)

· **14.6 Særskilte forholdsregler for bruker**

Advarsel: Etsende stoffer
· **Kemler-tall:** 80

(fortsatt på side 7)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 2

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Phosphate Cement liquid

(fortsatt fra side 6)

· EMS-nummer:	F-A,S-B
· 14.7 Transport i bulk iht. annekset II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	-
· UN "Model Regulation":	UN1805, FOSFORSYRE, LØSNING, 8, III

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

· **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegenskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H400 Meget giftig for liv i vann.

H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

VOCV: Lenkungsabgabe auf flüchtigen organischen Verbindungen, Schweiz (Swiss Ordinance on volatile organic compounds)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Skin Corr. 1B: Skin corrosion/irritation – Category 1B

Eye Dam. 1: Serious eye damage/eye irritation – Category 1

Aquatic Acute 1: Hazardous to the aquatic environment - acute aquatic hazard – Category 1

Aquatic Chronic 1: Hazardous to the aquatic environment - long-term aquatic hazard – Category 1

Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - long-term aquatic hazard – Category 2

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**